

**PROFESIONALNI KODEKS BRANILACA KOJI SE POJAVLJUJU
PRED MEĐUNARODNIM SUDOM**

(IT/125 Rev. 1)

ODLUKA

SEKRETAR SUDA,

UZEVŠI U OBZIR Statut Međunarodnog suda koji je Savjet bezbjednosti usvojio Rezolucijom 827 (1993.), s naknadnim izmjenama i dopunama;

UZEVŠI U OBZIR Pravilnik o postupku i dokazima koji je Međunarodni sud usvojio 11. februara 1994. godine, s naknadnim izmjenama i dopunama;

UZEVŠI U OBZIR Profesionalni kodeks branilaca (IT/125), koji je sekretar Suda objavio 12. juna 1997. godine;

UZEVŠI U OBZIR da je radna verzija Kodeksa branilaca koji postupaju pred Međunarodnim sudom (u daljnjem tekstu: Kodeks), koju je priredila radna grupa advokata odbrane, sudija i predstavnika sekretara, dostavljena sudijama Međunarodnog suda i da su oni 12. jula 2002. godine usvojili izmjene i dopune;

UZEVŠI U OBZIR da je revidiranje engleskog i francuskog teksta ovog Kodeksa shodno komentarima sudija iznesenim 12. jula 2002. sada dovršeno;

UZEVŠI U OBZIR memorandum predsjednika Suda od 4. septembra 2002. u kojem on odobrava tekst, u skladu sa članom 6 Kodeksa;

OVIM OBJAVLJUJE Kodeks branilaca koji postupaju pred Međunarodnim sudom, koji se nalazi u Prilogu 1.

/potpis i pečat na originalu/
Hans Holthuis,
sekretar

Dana 4. septembra 2002.
U Hagu
Nizozemska

**PROFESIONALNI KODEKS BRANILACA
KOJI POSTUPAJU PRED MEĐUNARODNIM SUDOM**

(IT/125 REV. 1)

SADRŽAJ

PREAMBULA

PRVI DIO OPŠTE ODREDBE

Član 1	Definicije
Član 2	Stupanje na snagu
Član 3	Osnovna načela
Član 4	Nepodudarnost s drugim kodeksima
Član 5	Mjerodavni tekstovi
Član 6	Izmjene i dopune

DRUGI DIO OBAVEZE BRANILACA

Član 7	Svrha
--------	-------

Odjeljak 1 Obaveze branilaca prema svojim klijentima

Član 8	Djelokrug pravnog zastupanja
Član 9	Odbijanje, otkaz ili opoziv pravnog zastupanja
Član 10	Kompetentnost, integritet i nezavisnost
Član 11	Savjesnost
Član 12	Komunikacija
Član 13	Povjerljivost
Član 14	Sukob interesa
Član 15	Polni odnosi s klijentima
Član 16	Nesposobnost klijenta
Član 17	Konsultacije s klijentima koji su privremeno pušteni na slobodu ili su na slobodi
Član 18	Podjela honorara
Član 19	Honorari i naknade

Odjeljak 2 Ponašanje pred Sudom

Član 20	Pravilnik Suda
Član 21	Diskriminacija
Član 22	Komunikacija s vijećima Suda
Član 23	Pošten odnos prema Sudu
Član 24	Integritet dokaza
Član 25	Meritorni postupci i tužbe
Član 26	Svjedočenje branilaca

Odjeljak 3 Obaveze branilaca prema drugima

Član 27	Osobe koje omogućavaju vođenje postupka i sudjeluju u njemu
Član 28	Žrtve i svjedoci
Član 29	Osobe koje nemaju vlastitog zastupnika
Član 30	Budući klijenti
Član 31	Honorar za preporuku

Odjeljak 4 Ponašanje nadređenih i podređenih

Član 32 Odgovornosti nadređenog branioca

Član 33 Odgovornosti podređenog branioca

Član 34 Odgovornosti drugih članova tima

Odjeljak 5 Očuvanje integriteta profesije

Član 35 Nedolično ponašanje

Član 36 Prijava nedoličnog ponašanja

TREĆI DIO DISCIPLINSKI POSTUPAK

Član 37 Svrha

Član 38 Inherentna ovlaštenja Suda

Član 39 Podnesci, odluke i nalozi

Član 40 Disciplinsko vijeće

Član 41 Podnošenje prijava

Član 42 Odbacivanje prijava po skraćenom postupku

Član 43 Povlačenje prijava

Član 44 Istraga o navodnom nedoličnom ponašanju

Član 45 Privremena suspenzija bavljenja pravnim zastupanjem

Član 46 Optužbe protiv branioca i pokretanje postupka i pretresa

Član 47 Rješenja i sankcije

Član 48 Žalbe Disciplinskom odboru

Član 49 Troškovi

Član 50 *Non bis in idem*

PREAMBULA

Sekretar Međunarodnog suda,

Uzevši u obzir Statut Međunarodnog suda koji je Savjet bezbjednosti usvojio rezolucijom 827 (1993) od 25. maja 1993., s naknadnim izmjenama i dopunama, a posebno član 21 Statuta;

Uzevši u obzir Pravilnik o postupku i dokazima (u daljnjem tekstu: Pravilnik) koji je Međunarodni sud usvojio 11. februara 1994., s naknadnim izmjenama i dopunama, a posebno pravila 44 do 46, 77 i 91 Pravilnika;

Uzevši u obzir Uputstvo za dodjelu branioca po službenoj dužnosti (IT/73) usvojeno 1. augusta 1994. godine, s naknadnim izmjenama i dopunama;

Uzevši u obzir da će se branioci u vršenju svojih zadataka pridržavati Profesionalnog kodeksa branilaca;

Uzevši u obzir da branioci koji postupaju pred Međunarodnim sudom dolaze iz raznih pravosudnih sistema i da interes pravde nalaže da se svi branioci pridržavaju istog Profesionalnog kodeksa branilaca;

Uzevši u obzir da je ova prva revizija Profesionalnog kodeksa branilaca koji postupaju pred Međunarodnim sudom usvojena u skladu s članom 6 Kodeksa;

Na osnovu pravila 44 do 46 Pravilnika;

OBJAVLJUJE 1. REVIZIJU PROFESIONALNOG KODEKSA BRANILACA KOJI POSTUPAJU PRED MEĐUNARODNIM SUDOM, KAKO SLIJEDI:

PRVI DIO OPŠTE ODREDBE

**Član 1
Definicije**

A. A. U ovom Kodeksu niženavedeni termini imaju sljedeće značenje, osim ako kontekst u kojem se pojavljuju ne uslovljava drugačije:

"Kodeks"	važeći Profesionalni kodeks branilaca koji postupaju pred Međunarodnim sudom;
"Pravilnik"	Pravilnik o postupku i dokazima Međunarodnog suda usvojen 11. februara 1994., s naknadnim izmjenama i dopunama;
"Statut"	Statut Međunarodnog suda usvojen Rezolucijom 827 Savjeta bezbjednosti od 25. maja 1993., s naknadnim izmjenama i dopunama;
"Sud"	Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991., osnovan Rezolucijom 827 Savjeta bezbjednosti od 25. maja 1993.
"Uputstvo"	Uputstvo za dodjelu branioca po službenoj dužnosti (IT/73), usvojeno 1. augusta 1994. godine, s naknadnim izmjenama i dopunama;

* * *

"branilac"	svaka osoba koju je angažovao klijent i koja je deponovala punomoć kod sekretara Suda; svaka osoba koju je sekretar Suda dodijelio klijentu kao pravnog zastupnika; odnosno svaka osoba koja komunicira sa svojim eventualnim budućim klijentom;
"kancelarija"	osobe koje pripadaju privatnoj advokatskoj kancelariji, pravnoj službi neke organizacije ili organizaciji koja pruža pravne usluge;
"klijent"	optužena, osumnjičena ili pritvorena osoba, svjedok ili druga osoba koja je angažovala advokata, odnosno kojoj je Sekretarijat dodijelio branioca po službenoj dužnosti;
"Savjetodavni odbor"	tijelo osnovano s ciljem pružanja pomoći predsjedniku i sekretaru Suda u svim pitanjima koja se tiču branilaca, iz pravila 44 (D) Pravilnika;
"strane u postupku"	tužilac i odbrana;
"tim"	branilac, kobranilac, pravni saradnici i saradnici uopšte, te druge osobe koje obavljaju usluge za branioca u svrhu zastupanja klijenta pred Međunarodnim sudom.
"Udruženje advokata"	udruženje priznato od strane sekretara Suda u skladu s pravilom 44 Pravilnika;

- B. B. Termini koji nisu definisani u ovom Kodeksu imaju isto značenje kao u Statutu i Pravilniku.
- C. C. Opšte odredbe ovog Kodeksa ne smiju se tumačiti i primjenjivati restriktivno zbog pojedinih posebnih ili ilustrativnih odredbi.
- D. D. U ovom Kodeksu, muški rod obuhvata i ženski, a jednina i množinu, te obratno.

Član 2 Stupanje na snagu

Ovaj Kodeks stupa na snagu 12. juna 1997. godine.

Član 3 Osnovna načela

Ovaj Kodeks se naročito zasniva na sljedećim temeljnim načelima:

- i. i. klijenti imaju pravo na pravnu pomoć po vlastitom izboru;
- ii. ii. branioci, kao osobe koje se bave pravnim zastupanjem, dužni su održavati visoke standarde profesionalnog ponašanja;
- iii. iii. zbog svoje advokatske funkcije u sprovođenju pravde, branioci su dužni postupati časno, nezavisno, pravično, vješto, savjesno, efikasno i hrabro;

- iv. iv. branioci su obavezni na lojalnost prema svojim klijentima usporedno sa svojom dužnošću prema Međunarodnom sudu da u sprovođenju pravde postupaju s osnova nezavisnosti;
- v. v. branioci su dužni činiti sve kako svojim djelovanjem ne bi narušili ugled rada Međunarodnog suda; i
- vi. vi. protiv branilaca može biti pokrenut disciplinski postupak, te ih treba upoznati s okolnostima u kojima do takvog postupka može doći, kao i s njihovim pravima i obavezama u tim postupcima.

Član 4
Neusklađenost s drugim kodeksima

Ako postoje nepodudarnosti između ovog Kodeksa i nekog drugog strukovnog i etičkog kodeksa kojim se branilac rukovodi, u postupanju branilaca pred Međunarodnim sudom prednost imaju odredbe ovog Kodeksa.

Član 5
Mjerodavnost tekstova

Engleska i francuska verzija ovog Kodeksa jednako su mjerodavne. U slučaju odstupanja, prevladaće verzija koja je više u duhu Statuta, Pravilnika, Uputstva i ovog Kodeksa.

Član 6
Izmjene i dopune

- A. A. Izmjene i dopune objavljuje sekretar Suda nakon konsultacija sa stalnim sudijama, Udruženjem branilaca i Savjetodavnim odborom, a pod nadzorom predsjednika Suda.
- B. B. Izmjene i dopune stupaju na snagu sedam dana nakon izdavanja službenog dokumenta Suda koji sadrži te izmjene i dopune, ali se ne smiju primijeniti na način koji bi ugrozio prava branilaca ili klijenata u bilo kojem predmetu koji je još u postupku.

DRUGI DIO
DUŽNOSTI BRANILACA

Član 7
Svrha

Svrha ovog dijela jeste da utvrdi standarde ponašanja branilaca u interesu pravičnog i urednog sprovođenja pravde.

Odjeljak 1: Dužnosti branilaca prema svojim klijentima

Član 8
Djelokrug pravnog zastupanja

- A. A. Branilac je dužan savjetovati i zastupati klijenta sve dok mu klijent ne otkáže punomoć ili dok ga ne opozove sekretar Suda.

- B. B. U zastupanju klijenta branilac je dužan:
- i. i. poštovati odluke klijenta u vezi s ciljevima zastupanja;
 - ii. ii. savjetovati se s klijentom o načinu na koji te ciljeve treba postići, pri čemu odluka klijenta ne obavezuje branioca; i
 - iii. iii. tražiti i prihvatiti samo uputstva koja potiču od klijenta i koja nisu posljedica uticaja neke osobe, organizacije ili države.
- C. C. Branilac klijentu ne smije savjetovati da postupa na način za koji branilac zna da predstavlja krivično ponašanje ili prevaru, kojim se krši Statut, Pravilnik, ovaj Kodeks ili bilo koje drugo mjerodavno pravo, ili ako se radi o dodijeljenom braniocu, Uputstvo, niti mu u tome smije pomagati. Međutim, branilac može sa klijentom razmatrati pravne posljedice svakog predloženog načina postupanja i može klijenta, u dobroj vjeri, uputiti ili mu pomoći da utvrdi valjanost, doseg i značenje mjerodavnog prava.

Član 9

Odbijanje, otkaz ili povlačenje pravnog zastupanja

- A. A. Branilac ne smije zastupati klijenta:
- i. i. ako bi zastupanje imalo za posljedicu krivično ponašanje, prevaru ili kršenje Statuta, Pravilnika, ovog Kodeksa i drugog mjerodavnog prava;
 - ii. ii. ako je sposobnost branioca da zastupa svog klijenta bitno narušena zbog njegovog tjelesnog ili duševnog stanja; ili
 - iii. iii. ako je klijent otkazao punomoć braniocu ili je branioca opozvao sekretar Suda.
- B. B. Branilac može otkazati pravno zastupanje ili, kada to dopuštaju odredbe Uputstva, zatražiti da bude povučen iz pravnog zastupanja klijenta, ako taj otkaz ili povlačenje iz pravnog zastupanja bitno ne narušavaju interese klijenta, odnosno:
- i. i. ako je klijent usluge branioca iskoristio za počinjenje krivičnog djela ili prevare, ili koristeći pravne usluge branioca postupa na način za koji branilac s pravom smatra da ima karakter krivičnog djela ili prevare;
 - ii. ii. ako klijent insistira na postizanju cilja koji branilac smatra nedosljednim ili nerazboritim;
 - iii. iii. ako klijent nije izvršio veliki dio svoje obaveze prema braniocu u vezi s uslugama zastupanja branioca, a u dovoljnoj mjeri je upozoren da će branilac otkazati pružanje usluga ili zatražiti povlačenje iz pravnog zastupanja ako ta obaveza ne bude izvršena; ili
 - iv. iv. kad postoji neki drugi valjani razlog za otkaz ili povlačenje iz pravnog zastupanja.
- C. C. Osim uz dopuštenje vijeća, branilac ne smije otkazati pravno zastupanje odnosno biti povučen sve dok klijent ne angažuje branioca koji će ga zamijeniti, ili dok mu ga ne dodijeli sekretar Suda, odnosno dok klijent sekretara pismeno ne obavijesti o namjeri da se brani svm.
- D. D. Po otkazu ili povlačenju iz pravnog zastupanja, branilac u razumno mogućoj mjeri preduzima korake da interesi klijenta ostanu zaštićeni, kao što je pravovremeno obavještanje klijenta o otkazu ili povlačenju, vraćanje dokumenata i imovine na koju pravo imaju klijent ili Sud, te povrat svih isplaćenih akontacija honorara koje nisu odrađene.

Član 10
Kompetentnost, integritet i nezavisnost

U zastupanju svog klijenta, branilac:

- i. i. mora djelovati sa osnova stručnosti, iskustva, brige za klijenta, iskrenosti i lojalnosti;
- ii. ii. mora prosuđivati nezavisno i profesionalno i davati otvorene i iskrene savjete;
- iii. iii. ne smije pasti ni pod kakav uticaj u vezi s predmetom koji zastupa;
- iv. iv. mora čuvati vlastiti integritet i integritet cijele pravničke profesije;
- v. v. nikad ne smije dozvoliti da se vanjskim pritiscima kompromituju njegova nezavisnost, integritet i standardi.

Član 11
Revnost

U zastupanju klijenta branilac mora postupati revno i pravovremeno kako bi na najbolji mogući način štitio njegove interese. Osim u slučaju otkaza ili povlačenja pravnog zastupanja, branilac mora privesti kraju sve poslove koje je u okviru pravnog zastupanja preduzeo za klijenta.

Član 12
Komunikacija

Branilac klijenta mora stalno informisati o statusu predmeta pred Sudom, a u kojem je klijent zainteresovana strana, te mora odmah udovoljavati svim razumnim zahtjevima za informacijama.

Član 13
Povjerljivost

- A. A. Bez obzira na to da li odnos branioca i klijenta i dalje traje, poslove svog klijenta branilac mora držati u tajnosti i nijednoj drugoj osobi, s izuzetkom članova svog tima koji to moraju znati kako bi mogli izvršavati svoje zadatke, ne smije otkriti informacije koje su mu date u povjerenju ili te informacije koristiti na štetu svog klijenta ili na svoju korist odnosno na korist drugog klijenta.
- B. B. Nezavisno od stava (A) ovog člana, informacije koje su mu date u povjerenju branilac može otkriti u sljedećim okolnostima:
 - i. i. kad je klijent s time u potpunosti upoznat i kad je za to dao svjesni pristanak;
 - ii. ii. kad je klijent sadržaj komunikacije dobrovoljno otkrio trećem licu, a to treće lice onda svjedoči o tome što mu je otkriveno;
 - iii. iii. kada je, u sporu između branioca i klijenta, to braniocu od ključne važnosti za iznošenje tužbe ili za braniočevu odbranu od krivičnih, disciplinskih ili drugih optužbi ili tužbi zvanično podnesenih protiv njega zbog postupanja u vezi sa klijentom, ili radi odgovaranja na navode protiv branioca u postupku koji se tiče njegovog pravnog zastupanja klijenta; ili
- C. C. Kako bi se spriječio čin za koji branilac sa razlogom vjeruje da:

- i. i. jeste ili može da bude krivično djelo na teritoriji na kojoj bi mogao biti počinjen ili shodno Statutu odnosno Pravilniku; i
- ii. ii. može da dovede do nečije smrti ili teške tjelesne povrede ako se informacija ne otkrije.

Član 14
Sukob interesa

- A. A. Dužnost branioca je da bude lojalan svom klijentu. Branilac ima i dužnost prema Sudu da postupa nezavisno u interesu pravde i da taj interes pretpostavi vlastitim interesima i interesima svih drugih osoba, organizacija i država.
- B. B. Branilac mora preduzeti sve kako bi spriječio nastajanje sukoba interesa.
- C. C. Branilac ne smije zastupati klijenta u vezi sa stvari u kojoj je branilac sudjelovao lično i u značajnoj mjeri kao predstavnik ili službenik Suda ili u nekom drugom svojstvu, osim ako sekretar Suda, nakon što se konsultuje sa stranama u postupku i uzme u obzir mišljenje vijeća, ne utvrdi da nije pokazana realna mogućnost da postoji sukob između ranijeg i sadašnjeg angažmana.
- D. D. Branilac ili njegova kancelarija ne smiju zastupati klijenta u nekoj stvari:
 - i. i. ako će na to zastupanje negativno uticati zastupanje drugog klijenta, ili se to s razlogom može očekivati;
 - ii. ii. ako će ovo zastupanje negativno uticati na zastupanje drugog klijenta, ili se to s razlogom može očekivati;
 - iii. iii. ako se radi o istoj stvari, odnosno o stvari koja je bitno povezana s drugom stvari u kojoj su branilac ili njegova kancelarija ranije zastupali drugog klijenta (u daljnjem tekstu: bivši klijent), a interesi sadašnjeg klijenta su bitno protivni interesima bivšeg klijenta; ili
 - iv. iv. ako će na profesionalno rasuđivanje branioca u stvari klijenta negativno uticati, ili se to s razlogom može očekivati, sljedeći faktori:
 - 1. 1. dužnosti ili interesi branioca u vezi sa trećim licima; ili
 - 2. 2. finansijski, poslovni, imovinski ili lični interesi branioca.
- E. E. Ako nastane sukob interesa, branilac je dužan:
 - i. i. odmah u potpunosti informisati sve sadašnje i bivše klijente kojih bi se to moglo ticati o prirodi i razmjerima sukoba; i
 - ii. ii. ili:
 - 1. 1. preduzeti sve potrebne mjere da sukob otkloni; ili
 - 2. 2. od svih klijenata kojih bi se to moglo ticati pribaviti potpun i upućen pristanak za nastavak pravnog zastupanja, osim ako postoji vjerovatnoća da bi takav pristanak mogao nanijeti neotklonjivu štetu sprovođenju pravde.

Član 15
Polni odnosi s klijentima

Branilac ne smije:

- i. i. tražiti ili zahtijevati polne odnose s klijentom kao uslov profesionalnog zastupanja;
- ii. ii. koristiti se prisilom, zastrašivanjem ili nedozvoljenim uticajem u polnim odnosima s klijentom; ili

- iii. iii. zastupati ili nastaviti zastupati klijenta s kojim ima polne odnose ili ih je imao, ako se može razumno očekivati da bi ti polni odnosi za posljedicu mogli imati kršenje ovog Kodeksa.

Član 16
Nesposobnost klijenta

Kad je sposobnost klijenta da donosi promišljene odluke u vezi s pravnim zastupanjem narušena zbog duševne nesposobnosti, malodobnosti ili iz bilo kojeg drugog razloga, branilac je dužan:

- i. i. ako je predmet dodijeljen sudiji ili vijeću, njih informisati o duševnoj nesposobnosti ili malodobnosti klijenta; i
- ii. ii. preduzeti potrebne korake da obezbijedi da klijent bude zastupan na odgovarajući način.

Član 17
Konsultacije s klijentima koji su privremeno pušteni na slobodu ili su na slobodi

- A. A. Branilac se ne smije konsultovati s klijentom koji je privremeno pušten na slobodu ili se nalazi na slobodi u mjestu boravka klijenta.
- B. B. Nezavisno o stavu (A), branilac se iznimno može konsultovati s klijentom u njegovom mjestu boravka, po mogućnosti u prisustvu nezavisne osobe, ako bolest, tjelesna nesposobnost ili drugi faktori klijentu ograničavaju mogućnost kretanja.

Član 18
Podjela honorara

- A. A. Međunarodni sud zabranjuje dogovore o podjeli honorara koji među ostalim obuhvataju i finansijske dogovore između branilaca po službenoj dužnosti i njihovih klijenata, rođaka i/ili posrednika njihovih klijenata.
- B. B. Branioci po službenoj dužnosti kojima klijent uputi zahtjev, nagovor ili poticaj da sklope dogovor o podjeli honorara dužni su upoznati svoje klijente sa zabranom takvog postupanja i to odmah prijaviti sekretaru Suda.
- C. C. Branilac mora obavijestiti sekretara Suda o svim navodima o podjeli honorara koji se odnose na člana njegovog ili bilo kojeg drugog tima odbrane.
- D. D. Po primitku informacija o mogućim dogovorima o podjeli honorara između branilaca po službenoj dužnosti i njihovih klijenata, sekretar Suda će provesti istragu o tim informacijama radi utvrđivanja njihove osnovanosti.
- E. E. Ako se pokaže da je branilac po službenoj dužnosti učestvovao u podjeli honorara ili da je sa svojim klijentom sklopio dogovor o podjeli honorara, sekretar Suda će razmotriti preduzimanje mjera u skladu s Uputstvom.
- F. F. Uz dopuštenje sekretara Suda, branioci svojim klijentima mogu obezbijediti opremu i materijal potreban za pripremu njihove odbrane.

Član 19
Honorari i naknade

- A. A. Branilac koji nije dodijeljen po službenoj dužnosti od strane sekretara Suda mora klijentu, prije nego što ga ovaj angažuje za pravno zastupanje, dostaviti pismenu izjavu o troškovima pravnog zastupanja, uključujući:
 - i. i. način obračunavanja troškova;

- ii. način fakturisanja; i
 - iii. pravo klijenta na dobivanje troškovnika.
- B. B. Branilac koji nije dodijeljen po službenoj dužnosti od strane sekretara Suda ne smije prihvatiti naknadu za zastupanje klijenta iz nekog drugog izvora osim od samog klijenta, izuzev:
- i. ako taj klijent da svoj pismeni pristanak nakon što ga je branilac u potpunosti upoznao s dotičnim izvorom i sa svim drugim informacijama koje su relevantne za interese klijenta; i
 - ii. ako to ni na koji način ne utiče na nezavisnost profesionalnog prosuđivanja branioca, kao ni na odnos branioca i klijenta.

Branilac kojeg je sekretar Suda dodijelio po službenoj dužnosti naknadu za pravno zastupanje klijenta smije primiti samo u skladu s odredbama Uputstva.

Odjeljak 2: Ponašanje pred Sudom

Član 20 Pravilnik Suda

Branilac se mora uvijek pridržavati Statuta, Pravilnika, ovog Kodeksa i drugog mjerodavnog prava, uključujući i odluke koje se odnose na ponašanje i proceduru koje Sud donese u postupcima koje rješava. Branilac je dužan uvijek pomno paziti na pravičnost vođenja postupka.

Član 21 Diskriminacija

Branilac ne smije ni izravno ni neizravno diskriminirati neku osobu na osnovi rase, boje kože, etničkog ili nacionalnog porijekla, nacionalnosti, državljanstva, pola, polnih sklonosti, bračnog stanja, invaliditeta, vjere ili političkog uvjerenja.

Član 22 Komunikacija s vijećima Suda

Osim ako to ne dozvoljava Pravilnik, ovaj Kodeks, sudija ili vijeće koje rješava predmet, branilac ne smije:

- i. stupati u kontakt sa sudijom ili vijećem Suda u vezi s meritumom određenog predmeta van primjerenog konteksta postupka u tom predmetu; niti
- ii. podnositi dokazne predmete, bilješke ili dokumente sudiji odnosno vijeću van dostave posredstvom Sekretarijata, osim u hitnim slučajevima ili kad ih istovremeno dostavlja Sekretarijatu.

Član 23 Iskrenost prema Sudu

- A. A. Branilac je lično odgovoran Sudu za svoje postupke i zastupanje stvari svog klijenta.
- B. B. Branilac ne smije svjesno:
 - i. Sudu neistinito prikazati pravno relevantne činjenice ili pravno pitanje; niti
 - ii. predlagati dokaze za koje zna da su netačni.

- C. C. Bez obzira na stav (B)(i), smatra se da branilac protivnoj strani u postupku ili Sudu nije iznio netačnu tvrdnju o pravnorelevantnoj činjenici ili pravnom pitanju ako naprosto nije ispravio nešto što je o nekoj stvari pogrešno izneseno braniocu ili Sudu tokom postupka.
- D. D. Branilac mora preduzeti sve potrebne mjere da ispravi netačan navod o pravnorelevantnoj činjenici ili pravnom pitanju koje je iznio u postupku pred Sudom što je prije moguće nakon što uvidi da je taj navod netačan.
- E. E. Branilac može odbiti da ponudi dokaze ako iznese obrazloženo uvjerenje da dotični materijal nije relevantan i da nema dokazne vrijednosti.

Član 24
Integritet dokaza

Branilac mora uvijek paziti na integritet dokaza koji se podnose ili mogu biti podneseni Sudu u pismenom, usmenom ili bilo kojem drugom obliku.

Član 25
Meritorni postupci i tužbe

Branilac ne smije pokretati postupke ni tužbe, niti u njima nastupati kao odbrana, osim ako za to postoji osnova koja nije obijesna. Smatra se da nije obijesno ako branilac nastupa kao odbrana u postupku kako bi zahtijevao da se pokaže svaki element u dotičnom predmetu.

Član 26
Svjedočenje branilaca

Branilac ne smije nastupiti u svojstvu pravnog zastupnika u postupku u kojem će vjerojatno sam biti neophodnim svjedokom, osim:

- i. i. ako se svjedočenje odnosi na neko pitanje o kojem nema spora;
- ii. ii. ako se svjedočenje odnosi na karakter i vrijednost pravnih usluga koje su pružene u tom predmetu; ili
- iii. iii. ako bi činjenica da ga branilac ne može zastupati klijentu prouzročila značajne poteškoće.

Odjeljak 3: Obaveze branilaca prema drugima

Član 27
Osobe koje omogućavaju vođenje postupka i sudjeluju u njemu

- A. A. Branioci moraju iskazati poštovanje, integritet i uljudnost prema predstavnicima i službenicima Suda i prema svim osobama koje omogućavaju vođenje postupka i sudjeluju u njemu.
- B. B. Branioci ne smiju nastojati da utiču na sudije, predstavnike ili službenike Suda, niti da komuniciraju s njima na način zabranjen Statutom, Pravilnikom, ovim Kodeksom i drugim mjerodavnim pravom.
- C. C. Branioci moraju uvažavati predstavnike strana u postupku kao kolege po struci i prema njima se odnositi korektno, pošteno i uljudno.
- D. D. Branioci ne smiju komunicirati s klijentom drugog branioca bez dopuštenja branioca dotičnog klijenta, osim kada to dopuštaju Pravilnik, ovaj Kodeks i drugo mjerodavno pravo.

Član 28
Žrtve i svjedoci

- A. A. Branioци ne smiju koristiti sredstva čija je jedina bitna svrha da kod žrtava i svjedoka izazovu neugodu, oklijevanje i da im otežaju položaj, i ne smiju koristiti prisilu ni druge metode pribavljanja dokaza kojima se krši Statut, Pravilnik ili ovaj Kodeks.
- B. B. Branioци ne smiju svjedocima odnosno potencijalnim svjedocima davati isplate u novcu ili stvarima da bi na nedopušten način uticali na njih ili ih na nešto naveli.

Član 29
Osobe koje nemaju vlastitog zastupnika

- A. A. Branilac koji se u ime svog klijenta obraća osobi koja nema vlastitog zastupnika (u daljem tekstu: osoba bez pravnog zastupnika) ne smije:
 - i. i. svjesno zavaravati osobu bez pravnog zastupnika o pitanju identiteta i interesa svog klijenta i time joj nanositi štetu;
 - ii. ii. primjenjivati prisilu prema osobi bez pravnog zastupnika ili njenim rođacima, zlostavljati je ili joj prijetiti;
 - iii. iii. izjaviti ili implicirati da branilac nije zainteresovan;
 - iv. iv. izjaviti drugo što je zabranjeno mjerodavnim pravom;
 - v. v. propustiti da objelodani informacije propisane mjerodavnim pravom; ili
 - vi. vi. pružiti savjet osobi bez pravnog zastupnika, osim savjeta da angažuje branioca te u vezi sa stvarima utvrđenim u stavu (B), ako su interesi te osobe u sukobu s interesima njegovog klijenta ili ima razloga da se to očekuje.
- B. B. Bez obzira na to postoji li sukob interesa sa klijentom branioca, ili bi mogao postojati, branilac mora upoznati osobu bez pravnog zastupnika sa:
 - i. i. ulogom koju branilac ima u toj stvari;
 - ii. ii. pravom dotične osobe na vlastitog branioca propisano Pravilnikom; i
 - iii. iii. prirodom pravnog zastupanja uopšte.

Član 30
Budući klijenti

Branilac ne smije:

- i. i. stupati u direktni ili indirektni kontakt s mogućim budućim klijentom, njegovim rođacima ili poznanicima;
- ii. ii. tražiti od mogućeg budućeg klijenta da ga angažuje, u slučaju:
 - 1. 1. da su mogući budućí klijent, njegovi rođaci ili poznanici obznanalí braniocu da ga ne žele angažovati; ili
 - 2. 2. da tražeći da bude angažovan branilac postupa na način koji uključuje prevaru, nedopušteni uticaj, prijetnju silom, prinudu ili zlostavljanje; ili
- iii. iii. mogućem budućem klijentu, njegovim rođacima ili poznanicima saopćavati lažne, obmanjujuće i prevarne informacije o braniocu ili uslugama drugih branilaca.

Član 31
Honorar za preporuku

- A. A. Branilac ne smije tražiti niti prihvatiti od drugog branioca ili neke druge osobe honorar, proviziju ili drugu naknadu zbog toga što je klijenta uputio na nekog branioca ili mu ga preporučio.

Branilac osobi koja je na njega uputila klijenta ne smije platiti honorar, proviziju ni drugu naknadu kao nagradu za to.

Odjeljak 4: Ponašanje nadređenih i podređenih

Član 32
Odgovornosti branioca u rukovodećoj ulozi

- A. A. Branilac koji je neposredni rukovodilac drugom braniocu u svom timu dužan je preduzeti razumno moguće korake i pobrinuti se da taj drugi branilac poštuje ovaj Kodeks.
- B. B. Branilac je odgovoran za kršenje ovog Kodeksa koje je počinio drugi branilac:
- i. ako branilac naloži te postupke ili ih, znajući za njihov karakter, odobri; ili
 - ii. ako je branilac na položaju neposrednog rukovodioca drugog branioca i ako je znao, ili je imao razloga znati, za te postupke u trenutku kada su se njihove posljedice mogle izbjeći ili ublažiti, ali nije preduzeo razumno moguće korake da to učini.

Član 33
Odgovornosti branioca koji nije u rukovodećoj ulozi

- A. A. Ovaj Kodeks obavezuje branioca bez obzira na to da li je postupao po uputstvima drugog branioca.
- B. B. Smatraće se da branilac nije prekršio ovaj član ako je razumno postupio u skladu s razumnim rješenjem branioca koji mu je rukovodilac u vezi sa nekim dvojbenim pitanjem vezanim za profesionalnu dužnost.

Član 34
Odgovornost za druge članove tima

- A. A. Branilac koji neposredno rukovodi radom drugih članova svog tima dužan je pobrinuti se u razumno mogućoj mjeri da ponašanje tih članova bude u skladu s profesionalnim obavezama branioca.
- B. B. Branilac je odgovoran za postupke drugih članova svog tima koji pružaju usluge braniocu, a koji postupci bi se smatrali kršenjem ovog Kodeksa da ih je učinio branilac, ako:
- i. branilac naloži te postupke ili ih, znajući za njihov karakter, odobri; ili
 - ii. ako je branilac na položaju neposrednog rukovodioca drugom članu tima i ako je znao za te postupke u trenutku kada su se njihove posljedice mogle izbjeći ili ublažiti, ali nije preduzeo razumno moguće korake da to učini.

Odjeljak 5: Očuvanje integriteta profesije

Član 35 Nedolično ponašanje

Sljedeći postupci, između ostalih, predstavljaju ponašanje branioca koje ne dolikuje profesiji:

- i. i. kršenje ili pokušaj kršenja Statuta, Pravilnika, ovog Kodeksa i drugog mjerodavnog prava, ili svjesno pomaganje ili navođenje drugih osoba da to čine, ili izvršenje takve radnje kroz postupke drugih osoba;
- ii. ii. počinjenje krivičnog djela koje se negativno odražava na poštenje, vjerodostojnost ili prikladnost branioca za taj posao;
- iii. iii. postupci koji uključuju nepoštenje, prevaru, obmanu ili iznošenje neistinitih tvrdnji;
- iv. iv. postupci koji štete urednom sprovođenju pravde pred Sudom; ili
- v. v. pružanje netačnih informacija ili neotkrivanje informacija o stručnosti branioca za rad na Sudu u skladu s odredbama Pravilnika i, ako je branilac klijentu dodijeljen po službenoj dužnosti, Uputstva.

Član 36 Prijava nedoličnog ponašanja

U skladu s disciplinskim postupkom utvrđenim u trećem dijelu ovog Kodeksa, ako branilac zna da je drugi branilac počinio povredu ovog Kodeksa ili se ponašao na način koji ne dolikuje profesiji, dužan je to prijaviti Disciplinskom vijeću.

TREĆI DIO DISCIPLINSKI POSTUPAK

Član 37 Svrha

Svrha ovog dijela jeste:

- a. a. da se klijenti i drugi pojedinci, a posebno svjedoci, zaštite od branilaca koji nisu izvršili svoju profesionalnu dužnost, koji je neće izvršiti ili je vjerojatno da je neće izvršiti, te da se svakoj osobi osigura pravo da podnese prijavu zbog ponašanja branioca;
- b. b. da osigura da branilac poštuje nužne standarde profesionalizma, kompetentnosti, savjesnosti i poštenja, te da branioci održavaju na značajno visokom nivou etiku i praksu pravnog sistema na Međunarodnom sudu; i
- c. c. da jamči primjenu procesne pravičnosti u svim disciplinskim postupcima pokrenutim protiv branilaca.

Član 38 Inherentna ovlaštenja Suda

Ovaj dio ne utiče na inherentna ovlaštenja Suda da se bavi ponašanjem koje ometa sprovođenje pravde u skladu sa Statutom, Pravilnikom i drugim mjerodavnim pravom.

Član 39
Podnesci, odluke i nalozi

Osim ako nije drugačije predviđeno ovim disciplinskim postupkom, svi podnesci, odluke i nalozi koji se odnose na disciplinski postupak podnose se povjerljivo Sekretarijatu, ili putem Sekretarijata, na službenom jeziku Suda. Sekretarijat vodi svu evidenciju u svrhu ovog disciplinskog postupka.

Član 40
Disciplinsko vijeće

- A. A. Disciplinsko vijeće bavi se svim pitanjima koja se odnose na etiku branilaca. U sastavu Disciplinskog vijeća su:
- i. i. jedan član Udruženja branilaca imenovan u skladu sa statutom Udruženja;
 - ii. ii. jedan član Savjetodavnog tijela koji se bavio pravnim poslom na Sudu, a kojeg imenuje predsjednik Savjetodavnog tijela;
 - iii. iii. sekretar Suda ili viši pravni službenik Sekretarijata kojeg odredi sekretar.
- B. B. Na svom prvom sastanku Disciplinsko vijeće bira predsjedavajućeg branioca među svojim članovima. Predsjedavajući se bira na mandat od dvije godine.
- C. C. Osim ako ovim Kodeksom nije drugačije predviđeno, Disciplinsko vijeće može ustanoviti vlastiti postupak za podnošenje podnesaka i iznošenje argumenata.
- D. D. Prijave u vezi s ponašanjem branioca ili člana njegovog tima koje se odnose na stvari što se rješavaju pred Sudom, a koje su utvrđene u članu 35, podnose se predsjedavajućem Disciplinskog vijeća u skladu s članom 39. Ako Disciplinsko vijeće ima razumne osnove za sumnju da je branilac ili član njegovog tima odgovoran za takvo ponašanje, ono može pokrenuti istragu o tome *proprio motu*.

Član 41
Podnošenje prijave

1. 1. Prijavu može podnijeti klijent, strana u postupku pred Sudom, ili druga osoba, organizacija ili država čija prava ili interesi mogu biti bitno narušeni nedoličnim ponašanjem, koje se prijavljuje.
2. 2. Prijava, koja se podnosi u pismenom obliku u skladu s članom 39, mora sadržavati identitet podnosioca prijave i branioca na kojeg se prijava odnosi, te dovoljno detaljne navode s opisom nedoličnog ponašanja branioca.
3. 3. Prijava se mora podnijeti u roku od dvanaest mjeseci od dana kada je podnosilac prijave saznao za navodno nedolično ponašanje, ili u roku od dvanaest mjeseci od dana kada je, razumno gledajući, podnosilac prijave trebao znati za postojanje ili izvršenje nedoličnog ponašanja koje se prijavljuje. Disciplinsko vijeće može prihvatiti i prijave podnesene po isteku tih rokova ako se radi o stvari od opšte važnosti za Sud, ili ako tako nalažu interesi pravde u predmetu koji se rješava.

Član 42
Odbacivanje prijave po skraćenom postupku

U konzultaciji s dežurnim sudijom Suda, Disciplinsko vijeće može odbaciti prijavu ako je neopravdana, postavljena na krivim osnovama, obijesna, nedostatnog sadržaja ili zakašnjelo podnesena.

Član 43
Povlačenje prijave

- A. A. Podnosilac prijave može povući prijavu putem pismene obavijesti uručene predsjedavajućem Disciplinskog vijeća. Povlačenje prijave ne utiče na ovlaštenje Disciplinskog vijeća iz člana 40 (D) da pokrene istragu o pitanju na koje se prijava odnosi.
- B. B. Povlačenje prijave ne sprečava tog podnosioca prijave, ni nekog drugog podnosioca prijave, da podnese novu prijavu shodno ovom dijelu Kodeksa po istoj stvari na koju se odnosila i povučena prijava; kao ni da se preduzmu radnje po bilo kojoj drugoj prijavi podnesenoj u odnosu na istu stvar.

Član 44
Istraga o navodnom nedoličnom ponašanju

- A. A. Disciplinsko vijeće će što je prije moguće, istražiti navode o nedoličnom ponašanju utvrđenom u članu 35, ako prijava nije odbačena po skraćenom postupku.
- B. B. U istrazi o dotičnom ponašanju, Disciplinsko vijeće:
 - i. i. dostavit će dotičnom braniocu ili članu tima (u daljnjem tekstu: osoba protiv koje se vodi postupak), na jeziku koji on razumije, pojedinosti o nedoličnom ponašanju i pozvati ga da podnese pismeno objašnjenje u kojem će odgovoriti na prijavu;
 - ii. ii. osobi protiv koje se vodi postupak može naložiti putem uručene pismene obavijesti:
 - 1. 1. da predoči, u vrijeme i na mjestu utvrđenom u obavijesti, sve knjige, dokumente, spise, račune ili evidenciju koji su u njenom posjedu ili pod njenim nadzorom, a koji se odnose na predmet prijave; ili
 - 2. 2. da na drugi navedeni način pomogne ili surađuje u istrazi o prijavi.
- C. C. Disciplinsko vijeće može pregledati sve knjige, dokumente, spise, račune ili evidenciju predočenu u skladu sa stavom (B)(ii)(1) i može ih zadržati onoliko dugo koliko to smatra potrebnim u svrhu istrage. U provođenju istrage o prijavljenom nedoličnom ponašanju branioca koje obuhvata i navode o podjeli honorara, Disciplinsko vijeće može tražiti od sekretara Suda da dostavi informacije o eventualnoj s time povezanoj istrazi o finansijskom stanju optuženog.
- D. D. Osoba protiv koje se vodi postupak a koja bez odgovarajućeg opravdanja ili isprike odbije postupiti po nalogu ili zahtjevu Disciplinskog vijeća iz ovog člana, ili po njima ne postupi, Disciplinsko vijeće može kazniti novčanom kaznom od najviše 10.000 eura.

Član 45
Privremena suspenzija bavljenja pravnim zastupanjem

- A. A. U bilo kojem trenutku nakon što je podnesena prijava i nakon što je Disciplinsko vijeće *proprio motu* pokrenulo istragu protiv osobe protiv koje se vodi postupak, ako postoji osnovana sumnja da bi prijavljeno nedolično ponašanje moglo prouzročiti neposrednu i nepopravljivu štetu interesima pravde, strani u postupku, svjedoku, klijentu okrivljenog ili nekom drugom mogućem budućem klijentu, Disciplinsko vijeće može, bez prethodne obavijesti osobi protiv koje se vodi postupak, donijeti obrazloženi nalog da se toj osobi suspendira bavljenje pravnim zastupanjem pred Sudom dok optužbe ne budu saslušane i riješene.
- B. B. Ako Disciplinsko vijeće razmatra donošenje naloga o suspenziji, u vrijeme kada branilac zastupa osumnjičenog odnosno optuženog, Disciplinsko vijeće mora prije donošenja naloga pribaviti odobrenje predsjedavajućeg sudije vijeća pred kojim branilac postupa.
- C. C. Osoba protiv koje se vodi postupak ili njegov klijent mogu se u svako doba obratiti predsjedniku Suda sa zahtjevom da se nalog opozove. Predsjednik Suda će razmotriti takav zahtjev u roku od sedam dana od primitka, a može ga prema vlastitoj prosudbi prihvatiti ili odbiti.

Član 46

Optužbe protiv branioca i pokretanje postupka i pretresa

- A. A. Disciplinsko vijeće će ispitati svaki navod iznesen sa pojedinostima te, ako postoje razumne osnove za sumnju da je branilac počinio djelo nedoličnog ponašanja, sastaviti optužbe protiv branioca.
- B. B. Disciplinsko vijeće može odrediti spajanje postupaka, ako to nalažu interesi pravde, tako da se:
 - i. i. spoji više optužbi protiv iste osobe protiv koje se vodi postupak; ili
 - ii. ii. spoje optužbe protiv više osoba protiv kojih se vodi postupak ako se sve optužbe zasnivaju na istim ili usko povezanim radnjama ili propustima.
- C. C. Tokom istrage, osobi protiv koje se vodi postupak dat će se prilika da odgovori na tvrdnje sadržane u optužbi u skladu sa pravilima Disciplinskog vijeća.
- D. D. Ako su u odgovoru data neka pravnorelevantna činjenična pitanja, ili ako osoba protiv koje se vodi postupak zatraži mogućnost da iznese neke olakšavajuće okolnosti, Disciplinsko vijeće će održati javni pretres u sjedištu Suda, osim ako ne odluči *proprio motu* ili na zahtjev osobe protiv koje se vodi postupak da pretres bude zatvoren za javnost.
- E. E. Tokom pretresa osoba protiv koje se vodi postupak ima pravo na branioca koji će ga zastupati, ima pravo proučiti dokaze koje je predočio podnosilac prijave odnosno koje je pribavilo Disciplinsko vijeće, unakrsno ispitati svjedoke i izvesti dokaze. Podnosilac prijave, ako je prijava tako pokrenuta, smije se obratiti Disciplinskom vijeću iskazom o navodnom nedoličnom ponašanju osobe protiv koje se vodi postupak i o posljedicama tog ponašanja na podnosioca prijave.
- F. F. Disciplinsko vijeće može prihvatiti sve dokaze koji su relevantni ili imaju dokaznu vrijednost, bilo da se radi o usmenim svjedočenjima ili o pismenim dokazima, o dokazima iz prve ili druge ruke i, bez obzira na to da li bi takvi dokazi bili prihvatljivi na sudu.

- G. G. Svaki svjedok koji pristupa Disciplinskom vijeću mora prije svjedočenja dati svečanu izjavu u skladu s odredbama Pravilnika. Odredbe Pravilnika o lažnom svjedočenju nakon davanja svečane izjave primjenjuju se *mutatis mutandis* na svjedoke koji pristupaju Disciplinskom vijeću.

Član 47
Rješenje i sankcije

- A. A. Disciplinsko vijeće donosi rješenje po svakoj pojedinoj optužbi većinom glasova svojih članova, u konsultaciji s dežurnim sudijom Suda, uz pismeno obrazloženje kojem se prilažu eventualna izdvojena ili suprotna mišljenja.
- B. B. Disciplinsko vijeće može okončati postupak rješenjem da nije bilo nedoličnog ponašanja ili odbiti optužbe. Disciplinsko vijeće može suspendirati ili odbiti prijavu prije, za vrijeme, ili nakon provođenja istrage o prijavi, ako tako nalažu interesi pravde, ili ako ne utvrdi postojanje razumnih osnova koje bi upućivale na zaključak da je osoba protiv koje se vodi postupak počinila navedeno djelo nedoličnog ponašanja.
- C. C. Osobi protiv koje se vodi postupak u kojem je optužba za ponašanje koje ne dolikuje profesiji dokazana van razumne sumnje Disciplinsko vijeće može odrediti sljedeće kazne, alternativno ili kumulativno:
- i. opomena Disciplinskog vijeća;
 - ii. savjet Disciplinskog vijeća u vezi s ponašanjem u budućnosti;
 - iii. javni ukor od strane Disciplinskog vijeća;
 - iv. nalog za plaćanje novčane kazne Sudu od najviše 50.000 eura;
 - v. suspenzija bavljenja pravnim zastupanjem pred Sudom na primjereni vremenski period koji može biti određen na najviše dvije godine;
 - vi. zabrana bavljenja pravnim zastupanjem pred Sudom.
- D. D. Odmjeravajući kaznu, Disciplinsko vijeće mora uzeti u obzir sve olakšavajuće faktore koje smatra relevantnim, između ostalog i činjenicu da je osoba protiv koje se vodi postupak postupala u skladu s odredbama nekog drugog kodeksa advokatske profesije i etike po kojem se ravnao u svom ponašanju, a čija je odredba u suprotnosti s ovim Kodeksom. Kazna mora biti razmjerna počinjenom nedoličnom ponašanju.
- E. E. Obavijest o odluci Disciplinskog vijeća dostavlja se pismeno podnosiocu prijave, ako je postupak prijave tako pokrenut, i osobi protiv koje je postupak pokrenut, na jeziku koji ta osoba razumije.
- F. F. Primjerak odluke dostavlja se Udruženju branilaca, kao i strukovnom tijelu čijim je propisima regulirano ponašanje osobe protiv koje se vodi postupak u zemlji u kojoj je dobio dozvolu bavljenja advokatskim poslom, odnosno upravnom tijelu univerziteta na kojem je branilac profesor prava.
- G. G. Sekretarijat će preduzeti sve radnje koje bi eventualno mogle biti potrebne za izvršenje kazne.

Član 48
Žalba Disciplinskom odboru

- A. A. Ako je jedna ili više optužbi za ponašanje koje ne dolikuje profesiji dokazana, okrivljeni može uložiti žalbu Disciplinskom odboru u roku od četrnaest dana od primitka obavijesti o odluci Disciplinskog vijeća.

- B. B. Ako je Disciplinsko vijeće riješilo da optužba nije dokazana, sekretar može uložiti žalbu Disciplinskom odboru u roku od četrnaest dana od dana kad je osoba protiv koje se vodi postupak primila obavijest o takvoj odluci.
- C. C. U sastavu Disciplinskog odbora su:
- i. tri sudije koje imenuje predsjednik Suda;
 - ii. dva člana Udruženja branilaca koja se imenuju na mandat od dvije godine u skladu sa statutom Udruženja. Članovi Disciplinskog vijeća ne smiju istovremeno biti i članovi Disciplinskog odbora.
- D. D. Sudija koji je bio član sudskog vijeća pred kojim je postupala osoba protiv koje se vodi postupak ne može sudjelovati kao član Disciplinskog odbora u pretresu i odlučivanju o optužbama za ponašanje koje ne dolikuje profesiji po kojima se vodi postupak protiv te osobe.
- E. E. Na svom prvom sastanku Disciplinski odbor bira predsjedavajućeg među svojim članovima.
- F. F. Osim ako ovim Kodeksom nije drugačije predviđeno, Disciplinski odbor može ustanoviti vlastitu proceduru za podnošenje podnesaka i iznošenje argumenata. Međutim, u postupku preispitivanja odluke, Disciplinski odbor ne smije primati ni razmatrati dokaze koji nisu bili izvedeni pred Disciplinskim vijećem, osim ako smatra da to nalažu interesi pravde.
- G. G. Svaku osobu protiv koje se vodi postupak, koja bez odgovarajućeg opravdanja ili isprike odbije poštovati naloge odnosno zahtjeve Disciplinskog odbora iz ovog člana ili ih ne poštuje, Disciplinski odbor može kazniti novčanom kaznom od najviše 10.000 eura.
- H. H. Disciplinski odbor može potvrditi, poništiti ili preinačiti odluku koja je predmet žalbe.
- I. I. U slučaju kad je osoba protiv koje se vodi postupak Disciplinskom odboru uputila najavu žalbe, radnje predviđene članom 47 (G) odgađaju se dok Disciplinski odbor ne donese rješenje o žalbi, uz eventualno održavanje pretresa. Odbor može, u bilo kojem trenutku nakon što počne rješavati predmet, donijeti nalog da se ne primjenjuje mjera iz člana 45(A) i 45 (B).
- J. J. Odluka Disciplinskog odbora je pravomoćna i na nju se ni u kojem slučaju ne mogu ulagati žalbe kod predsjednika ili vijeća Suda.

Član 49 Troškovi

- A. A. Ako je Disciplinsko vijeće osobi protiv koje se vodi postupak izreklo kaznu, a nije uložena žalba, ili ako je kaznu izrekao Disciplinski odbor, okrivljeni snosi troškove postupka. Troškovi obuhvataju eventualne nužne i razumne putne troškove članova Disciplinskog vijeća odnosno odbora, u skladu s pravilima Suda koji regulišu putne troškove branilaca, i paušalni iznos kancelarijskih troškova od najviše 1000 eura, o čemu odlučuje Disciplinsko vijeće odnosno odbor.
- B. B. Ako Disciplinsko vijeće odbije postupak ili prijavu, a žalba nije uložena, odnosno ako postupak ili prijavu odbije Disciplinski odbor, Sud snosi troškove postupka, osim ako Disciplinsko vijeće ili odbor odluči da na temelju osnovane sumnje okrivljeni treba snositi najviše pedeset posto troškova.
- C. C. Svi troškovi plaćaju se sekretaru Suda.

Član 50 Non bis in idem

Kad Disciplinski odbor donese konačnu odluku u postupku ili po prijavi, a žalba ne bude uložena Disciplinskom odboru u roku od četrnaest dana od primitka obavijesti o odluci, a jednako tako i kad je odluku donijelo Disciplinsko vijeće, Disciplinsko vijeće i Disciplinski odbor ne smiju preduzimati daljnje radnje protiv okrivljenog u vezi s predmetom tog postupka ili prijave.